Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego“

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dn. 24 lutego 1933 r. 102.

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA.

ESTONJA.

---§---

ŁOTWA: 1. D o k o ł a k r y z y s u g a b i n e t o w e g o. "Siegodnia" /Nr.53.II.1933/: Partja socjaldemokratów łotewskich podjęła ostatnio rokowania z partjami burżuazyjnemi w sprawie utworzenia rządu. Na wspólnem posiedzeniu 22 lutego leaderzy partji S.D. przedłożyli innym grupom swój program rządowy. Grupy poszczególne zapowiedziały, iż udzielą odpowiedzi 23 b.m. Naogół przedstawiciele partyj burżuazyjnych domagają się radykalnej zmiany programu socjaldemokratów, grożąc, że w przeciwnym razie nie może być mowy o utworzeniu rządu z socjaldemokratami na czele. Socjaldemokraci ze swojej strony oświadczają, że wszystkie wyłożone przez nich w programie postulaty mają wagę pierwszorzędną, to też większych ustępstw ze strony S.D. oczekiwać nie należy.

2. V e t o S k u j e n e e k s a w s t o s u n k u d o d e c y z y j B a n k u Ł o t e w s k i e g o. "Siegodnia" /Nr.54.II.1933/: Skujeneeks, jako minister Finansów nałożył veto na ostatnią decyzję Banku Łotewskiego, odnośnie wydawania zezwoleń importowych dopiero po uzyskaniu zgody na dokonanie płatności ze strony komisji walutowej.

3. K r y t y k a p o l i t y k i s z k o l n e j m i n. K e n i n s z a. "Siegodnia" /Nr.54.II.1933/: W komisji budżetowej Sejmu w związku z rozpatrywaniem budżetu M-stwa Oświaty, poszczególni mówcy ostro krytykowali politykę szkolną ministra Keninsza.

4. N a r a d a w s p r a w i e ł o t e w s k o - e s t o ń s k i e j u n j i c e l n e j. "Latvis" /z 22.II.1933/: W związku ze świętem niepodległości estońskiej z Tallina przybędzie do Rygi m.in. prezes delegacji estońskiej Hellat i prezes Izby Handlowo-Przemysłowej Hurt. Mają oni prowadzić rokowania z delegacją łotewską w sprawie przyśpieszenia prac przygotowawczych, związanych z unją celną.

5. P o s t u l a t y p a r t j i p o s t ę p o w c ó w l e t g a l s k i c h. "Latvis" /z 21.II.1933 r./: Kongres postępowców letgalskich, jaki się odbył ostatnio w Rzeżycy, uchwalił m.in. wysunąć pod adresem rządu postulaty następujące:

1/ niezwłoczne podjęcie budowy cukrowni w Rzeżycy;

2/ polecenie M-stwu Wojny dokonywania zakupów na potrzeby wojska zboża i mięsa w ilościach, odpowiadających podaży Letgalji;

3/ zagwarantowanie cen na nasienie lnu, jęczmień i owies;

4/ zmniejszenie długów rolników odpowiednio do spadku cen produktów rolnych;

5/ asygnowanie Letgalji 25% wyznaczanych drogą budżetową sum na roboty publiczne, dopłaty i inne zapomogi.

6. T a r c i a w ł o n i e k o a l i c j i. "Latvis" /Z 21.II.33/: W związku z ostrą krytyką działalności premjera Skujeneeksa przez partję osadników, organ Skujeneeksa "Latviešu Bals" nie pozostaje

dłużny w odpowiedzi, nazywając osadników partją pasożytniczą, której dopuszczenie do rządu byłoby równoznaczne z wpuszczeniem słonia do składu porcelany. Partja osadników z Blodniekiem na czele przypomina, zdaniem "Latvisa", złodzieja, który, chcąc odwrócić od siebie uwagę krzyczy:"trzymajcie złodzieja".

W związku z tak ostrą polemiką między dwiema, wchodzącemi w skład koalicji partjami, "Latvis" wyraża zdziwienie.

ESTONJA:1. XV-lecie niezawisłości Estonji. "Siegodnia" /54.II.1933/: 24 lutego przypada piętnasta rocznica proklamowania niepodległości Estonji. W związku z tem "Siegodnia" zamieszcza dłuższy artykuł wstępny, podkreślając postępy dokonane przez Estonję w ciągu piętnastu lat niepodległości w różnych dziedzinach życia państwowego.

2. Otwarcie komunikacji lotniczej między Estonją a Finlandją."Rev.Ztg." /Nr.42.II.1933/:21 lutego rozpoczęła się regularna komunikacja lotnicza między Helsingforsem a Tallinem według zimowego rozkładu jazdy. Loty odbywają się codziennie. Samoloty startują w Helsingforsie o godz.10 rano i lądują w Tallinie o 10.40 i o godz.11 opuszczają lotnisko tallińskie, by o godz.11.40 przybyć znów do Helsingforsu.

W razie potrzeby odbywają się loty dodatkowe.

3. Stosunki handlowe z Polską."Rev.Ztg." /Nr.41.II.1933/:18 lutego powrócił z Polski dyr.Departamentu Handlu Zagranicznego przy M-stwie Spraw Zagr. Wirgo, który bawił tam kilkanaście dni, usiłując nawiązać ściślejszy kontakt handlowy z Polską. Po swym przyjeździe udzielił on prasie wywiadu o rezultatach tych rokowań.

Ze strony Estonji wzięli w rokowaniach prócz niego udział rzeczoznawca p.Mälberg i sekretarz poselstwa Szmidt. Głównym tematem rokowań była sprawa eksportu ryb do Polski, opartego na wymianie towarów między temi krajami. Polska opracowała nową taryfę celną. Jeżeli chodzi o możliwości ożywienia handlu estońsko-polskiego, to przedstawicielom estońskim udało się przedstawić swe życzenia odnośnie do wszystkich dziedzin.

Kontyngent na import ryb będzie w r.b. większy, niż w r.ub., wynosi bowiem 500 tonn. W interesie Estonji leży również wywóz do Polski przędzy bawełnianej, papieru, maszyn.

4.Zmiany personalne w M. S. Z."Rev.Ztg."/Nr.42. II.1933/:W związku z wybraniem dotychczasowego pomocnika min. Spr.Zagr.Hellata na stanowisko sędziego w Trybunale Najwyższym, należy się spodziewać szeregu zmian personalnych w służbie dyplomatycznej. Przewidywać należy, że stanowisko Hellata zajmie b.poseł w Polsce K.Tofer lub dotychczasowy poseł w Moskwie Seljamaa.

Odwołany zostanie również generalny konsul w Petersburgu dr.Lohk, którego miejsce zajmie radca poselstwa w Moskwie Warma. Odwołany zostanie poseł londyński O.Kallas i zostanie przeniesiony do M-stwa Oświaty.

5. Kontyngent bekonów estońskich do Anglji."Rev.Ztg."/Nr.41.II.1933/:Początkowo Anglja zamierzała zmniejszyć miesięczny kontyngent dla Estonji od 23 lutego z 7.200 centn. do 6.600 cent., 17 lutego jednak przybyła z Londynu wiadomość, że rząd angielski po rokowaniach z poselstwem estońskiem postanowił zmniejszyć kontyngent o 2,5%.

6. Ludność miast estońskich."Rev. Ztg." /Nr.41.II.33/:1 stycznia 1933 r. ilość mieszkańców miast wynosiła 340.635 /30,4% ogólnej ilości mieszkańców kraju/. Tallin liczy 135.129 mieszkańców, Haapsaln - 4.571, Avensburg - 4.412, Narwa - 24.680, Nömme - 13.712, Paide - 3.315, Paldiski - 1.015, Petsevi - 4.634, Pärnu - 20.120 - Pyltsamaa - 3.352, Rakwene - 12.432, Tapa - 4.431, Tartu - 74.476, Tyrwa - 2.564, Türi - 3.100, Walga - 10.987, Wiljandi - 12.645, Wyru - 5.004. W miastach przypada 56% na mężczyzn i 44% na kobiety.

37